

УДК629.331.064

ВПЛИВ НЕРІВНОМІРНОСТІ КРУТНОГО МОМЕНТУ ДВЗ НА ТЯГОВИЙ ККД ПЕРСПЕКТИВНОГО САМОХІДНОГО ШАСІ СШ 26

Подригало М.А., д.т.н., професор, Абрамов Д.В., д.т.н., Подригало Н.М., д.т.н., Холодов М.П., к.т.н., Коряк О.О., к.т.н., Рябушко І.А., студент
(Харківський національний автомобільно-дорожній університет)

Нерівномірність крутного моменту робить істотний вплив на показники енергоефективності моторно-трансмісійних установок транспортно-тягових машин.

Коливання крутного моменту призводять до появи втрат енергії не тільки в трансмісії, а й в процесі поступального руху.

В доповіді наведено аналіз втрат енергії та визначено тяговий коефіцієнт корисної дії перспективного самохідного шасі СШ 26 з трициліндровим дизельним двигуном MMZ-3LD потужністю 26 кВт.

В результаті проведеного дослідження розроблено метод оцінки впливу нерівномірності крутного моменту двигуна внутрішнього згорання на енергоефективність колісних машин (автомобілів і тракторів).

Виконані на прикладі перспективного самохідного шасі СШ 26 розрахунки показали наступне:

– для забезпечення вібростійкості моторно-трансмісійної установки коливальна система «двигун-трансмісія-ведучі колеса-поступово рухома маса трактора» повинна працювати в зарезонансній зоні, тобто власна кругова частота коливань її повинна бути менше кругової частоти збурюючих коливань; в даній системі це виконано;

– коефіцієнт пружньо-динамічних втрат в трансмісії має 4-ий порядок малості, що дає можливість не враховувати ці втрати при проектуванні і розрахунку.

Запропонований метод оцінки пружно-динамічного ККД самохідного шасі дозволив уточнити його тяговий ККД. Використання пружно-динамічного ККД дозволило визначити, що дійсний тяговий ККД самохідного шасі СШ 26 на 10% - 44% менше, ніж розрахований за традиційною методикою. Коридор значень обумовлений роботою на різних передачах.

Визначено, що використання трьохциліндрового двигуна дозволяє підвищити тягової ККД самохідного шасі на 8 – 47% по відношенню з використанням двоциліндровим ДВЗ.